

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 203/2012-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka vo veci sťažnosti J. S., B., zastúpeného advokátkou JUDr. A. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001 p o r u š e n é b o l o .

2. J. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 600 € (slovom šesťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť J. S. trovy právneho zastúpenia v sume 322,34 € (slovom tristodvadsaťdva eur a tridsaťštyri centov), na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. A. K., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 203/2012-8 z 9. mája 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť J. S. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí s'ťažovateľ v takto opísanom skutkovom stave: „... 10. 12. 2001 bola Okresnému súdu... doručená žaloba o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a návrh na vydanie predbežného opatrenia... S'ťažovateľ je v uvedenom konaní žalovaným.

Od doručenia žaloby uplynulo už temer 10 a pol roka, a napriek tejto skutočnosti v predmetnej veci do dnešného dňa nebolo meritórne rozhodnuté. S'ťažovateľ už raz podal

ústavnú sťažnosť v tejto veci, ktorej Ústavný súd SR vyhovel a Nálezom sp. zn. II US 68/09 zo dňa 29. 04. 2009 skonštatoval, že základné právo sťažovateľa bolo porušené a súčasne prikázal Okresnému súdu Bratislava V, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov. Okresný súd... vo veci pokračoval prvým pojednávaním dňa 13. 04. 2010. Nasledovali pojednávania 22. 09. 2010, 08. 11. 2010, 12. 01. 2011 a 28. 09. 2011. Posledné pojednávanie vytýčené na 26. 10. 2011 sa nekonalo pre ospravedlnenie právneho zástupcu navrhovateľky...

Máme za to, že súd neprimerane dlho vo veci koná, tým, že v konaní opakovane pripúšťa doplňovanie dôkazov, ktoré navrhuje navrhovateľka. V dôsledku ekonomického vývoja nielen na Slovensku a pretrvávajúcej kríze sa podstatne zhoršuje postavenie odporcu v spore. Odporca je dlhodobo a temer nepretržite v strese a neistote, ktorú vyvoláva neúmerne dlhá doba riešenia sporu. Evidentné prietahy v konaní vedenom na Okresnom súde... pod sp. zn. 24 C 311/2001 spôsobili a spôsobujú sťažovateľovi nemajetkovú ujmu, akou je hlboká neistota z frustrácie z pretrvávajúceho neriešenia jeho súdneho sporu.

Sme presvedčení, že v tomto prípade úplne zlyhalo zabezpečenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní... V dôsledku prietahov v konaní bola úplne narušená dôvera sťažovateľa v súdnictvo pôsobiace na území Slovenskej republiky a v účinnú právnu ochranu.“

3. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa J. S... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Bratislava V. v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001, porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava V. sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001 konal bez zbytočných prietahov.

J. S... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 €, ktoré je povinný sťažovateľovi vyplatiť Okresný súd Bratislava V. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava V je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 311,66 €... a to na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil tým, že „... je v dlhodobu a temer nepretržite v strese a neistote, ktorú vyvoláva neúmerne dlhá doba riešenie sporu. Evidentné prieťahy v konaní vedenom na Okresnom súde... spôsobili a spôsobujú sťažovateľovi nemajetkovú ujmu, akou je hlboká neistota z frustrácie z pretrvávajúceho neriešenia jeho súdneho sporu.“.

4.1 Na požiadanie ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 3299/2012 z 1. júna 2012, v ktorom uviedol stručnú chronológiu vykonaných procesných úkonov okresného súdu od 22. septembra 2010.

4.2 Ústavný súd listom č. k. I. ÚS 203/2012-16 z 12. júna 2012 zaslal právnej zástupkyňi sťažovateľa vyjadrenie okresného súdu spolu s výzvou, aby zaujala k nemu stanovisko v lehote 10 dní od doručenia výzvy, ak to považuje za potrebné. Právna zástupkyňa výzvu prevzala 19. júna 2012; k vyjadreniu okresného súdu nezaujala stanovisko.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené

právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. v primeranej lehote (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

6. Zo sťažnosti a z jej príloh, ako aj z vyjadrení účastníkov konania a zo súdneho spisu s prihliadnutím aj na skutkový stav zistený v konaní pred ústavným súdom sp. zn. II. ÚS 68/09 (keďže ide o to isté konanie okresného súdu) ústavný súd zistil, že:

žalobný návrh bol podaný okresnému súdu 10. decembra 2001. Od vynesenia nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 68/09 z 29. apríla 2009 v predmetnej veci boli vykonané tieto úkony:

- 27. mája 2009 okresný súd rozhodol v merite veci, proti ktorému navrhovateľka v zákonnej lehote podala odvolanie,

- 5. augusta 2009 navrhovateľka okresnému súdu doručila úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie z 10. júna 2009,

- 7. augusta 2009 sťažovateľ doručil okresnému súdu vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľky,

- 17. augusta 2009 bol Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) doručený spis na rozhodnutie o podanom odvolaní navrhovateľky,

- 13. apríla 2010 krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co/276/2009 v napadnutých častiach prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (spis bol okresnému súdu vrátený 18. mája 2010),

- 16. augusta 2010 okresný súd požiadal O., aby sa vyjadrila k okolnostiam, za akých boli vydané doklady v stavebnom konaní (odpoveď bola doručená 31. augusta 2010),

- 22. septembra 2010 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a po vyjadrení navrhovateľky na možnosť uzavretia dohody o mimosúdnom urovnaní sporu konanie odročil na 8. november 2010,

- 22. októbra 2010 navrhovateľka predložila návrh dohody o mimosúdnom urovnaní súdneho sporu,

- 29. októbra 2010 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľa, v ktorom uviedol, že návrh dohody o mimosúdnom urovnaní súdneho sporu je z dôvodu nevyváženosti neprijateľný,

- 8. novembra 2010 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a po vyjadrení sporových strán pojednávanie odročil na 12. január 2011 pre účely vykonania ďalšieho dokazovania,

- 12. novembra 2010 boli okresnému súdu doručené návrhy sťažovateľa na vykonanie dokazovania,

- 18. novembra 2010 okresný súd vyžiadal od T., a. s., B., S., a. s., B., V., a. s., B., Č., a. s., B., aby v lehote 15 dní oznámili pohyb na účtoch účastníkov sporu za obdobie od 1. januára 1998 do 20. marca 2000 v lehote 15 dní,

- v priebehu novembra a decembra 2010 boli okresnému súdu doručené odpovede už označených bánk,

- 12. januára 2011 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a po vypočutí svedkov pojednávanie odročil na neurčito pre účely nariadenia znaleckého dokazovania,

- 15. februára 2011 okresný súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľky, aby v lehote 5 dní oznámil, či trvá na doplnení znaleckého dokazovania týkajúceho sa prívesného vozíka,

- 23. februára 2011 navrhovateľka predložila okresnému súdu listinné dôkazy,

- 3. marca 2011 navrhovateľka doručila okresnému súdu vyjadrenie k otázkam na znalca a oznámenie, že trvá na doplnení znaleckého dokazovania týkajúceho sa prívesného vozíka,

- 11. marca 2011 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C 311/2001-653, ktorým ustanovil znalca z odboru stavebníctva, odvetvia odhadu hodnoty nehnuteľností Ing. D. C. a uložil mu vypracovať znalecký posudok spolu s vyúčtovaním odmeny za vypracovaný posudok v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia, a účastníkom sporu uložil v lehote 3 dní zaplatiť preddavok na trovy dôkazu; rovnako bol okresným súdom ustanovený vo veci znalec z odboru cestnej dopravy, odvetvia odhadu hodnoty vozidiel (Ing. T. K.),

- 24. marca 2011 znalec doručil okresnému súdu žiadosť o poskytnutie preddavku na vypracovanie znaleckého posudku,

- 2. apríla 2011 sťažovateľ uhradil preddavky na vykonanie dokazovania,

- 4. apríla 2011 navrhovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu č. k. 24 C 311/2001-656,

- 6. apríla 2011 okresný súd predložil spis krajskému súdu, aby rozhodol o podanom odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu č. k. 24 C 311/2001-656 (krajský súd prevzal spis 12. apríla 2011),

- 7. apríla 2011 navrhovateľka doručila okresnému súdu procesné námietky vo veci uloženia úloh znalcovi Ing. D. C.,

- 8. apríla 2011 navrhovateľka doručila okresnému súdu žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov,

- 4. apríla 2011 bol okresnému súdu doručený od znalca Ing. T. K. vypracovaný znalecký posudok č. 9/2011 spolu aj s vyúčtovaním odmeny a hotových výdavkov za podaný znalecký posudok,

- 14. apríla 2011 bol okresnému súdu doručený od znalca Ing. D. C. vypracovaný znalecký posudok č. 47/2011 spolu aj s vyúčtovaním odmeny a hotových výdavkov za podaný znalecký posudok,

- 12. mája 2011 krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co/154/2011 rozhodol o podanom odvolaní proti uzneseniu č. k. 24 C 311/2001-656 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil (okresný súd prevzal spis 2. júna 2011),

- 10. júna 2011 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C 311/2001-742, ktorým rozhodol o priznaní znaleckého pre znalca Ing. D. C. za vypracovaný znalecký posudok,

- 10. júna 2011 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C 311/2001-744, ktorým rozhodol o priznaní znaleckého pre znalca Ing. T. K. za vypracovaný znalecký posudok,

- 11. júla 2011 navrhovateľka doručila okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku č. 47/2011,

- 3. augusta 2011 právny zástupca navrhovateľky požiadal okresný súd o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným súdnym pojednávaním,

- 6. septembra 2011 samosudkyňa oznámila právnemu zástupcovi navrhovateľky, že ním uvádzané dôvody ospravedlnenia z neúčasti na pojednávaní nemožno akceptovať,

- 16. septembra 2011 právny zástupca navrhovateľky požiadal okresný súd o doplnenie dokazovania,

- 28. septembra 2011 okresný súd spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania, po prednesení stanovísk právnych zástupcov sporových strán bolo pojednávanie odročené na 26. október 2011,

- 10. októbra 2011 sťažovateľ doručil okresnému súdu vyjadrenie k námietkam navrhovateľky a záverečné zhodnotenie veci,
- 11. októbra 2011 okresný súd uznesením nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov,
 - navrhovateľka listom z 24. októbra 2011 navrhla okresnému súdu doplnenie dokazovania,
 - 26. októbra 2011 okresný súd spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania, po prednesení stanovísk sporových strán bolo pojednávanie odročené na neurčito pre účely vykonania dokazovania,
 - 26. októbra 2011 navrhovateľka podala odvolanie proti uzneseniu, ktorým jej okresný súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov,
 - 7. novembra 2011 okresný súd vyžiadal informácie z bánk, či sťažovateľ a navrhovateľka mali za obdobie od 1. januára 1998 do 20. marca 2000 vedené účty, a v prípade kladnej odpovede ešte aj prehľad o pohybe na účtoch,
 - odpovede na požadované informácie boli okresnému súdu doručené 28. novembra 2011 a 5. decembra 2011,
 - 8. marca 2012 právny zástupca navrhovateľky požiadal okresný súd o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným súdnym pojednávaním,
 - 14. marca 2012 je úradným záznamom (p. Č.) v spise poznamenané, že súd akceptoval ospravedlnenie právneho zástupcu a nariadil nový termín pojednávania na 14. máj 2012,
 - 14. mája 2012 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie a v merite veci rozhodol,
 - 2. júla 2012 navrhovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 24 C 311/2001 zo 14. mája 2012,
 - 6. júla 2012 sťažovateľ doručil okresnému súdu odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 24 C 311/2001 zo 14. mája 2012 z dôvodu rozporu výšky finančnej sumy, ktorá je uvedená v zápisnici okresného súdu a v písomnom vyhotovení rozsudku,
 - 18. júla 2012 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C 311/2001-959, ktorým opravil siedmy odsek výrokovvej časti rozsudku zo 14. mája 2012.

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

10. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa podľa § 226 OSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

14. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitosť však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

15. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k zbytočným priet'ahom v konaní.

16. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

17. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal z predloženej sťažnosti a z pripojených dokumentov, spisu okresného súdu, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a konštatuje predovšetkým nekoncentrované a neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania a už konštatovanými priet'ahmi ústavným súdom (nález sp. zn. II. ÚS 68/09 z 29. apríla 2009) mali za následok zistenie ďalších priet'ahov (od mája 2009), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal.

18. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa začalo podaním žaloby o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov 10. decembra 2001 a doteraz nie je právoplatne skončené napriek tomu, že ústavný súd nálezom prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných priet'ahov. Aj keď okresný súd nariad'oval opakovane súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval listinné dôkazy, jeho konanie

je predsa ako celok poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou. Potvrďuje to postup okresného súdu, keď opakovane zabezpečovanie listinných dôkazov z bánk, ďalej 12. januára 2011 nariadil znalecké dokazovanie, ale písomné vyhotovenie uznesenia uskutočnil až s odstupom dvoch mesiacov 11. marca 2011. Aj keď okresný súd 15. februára 2012 nariadil termín pojednávania na 21. marec 2012, predsa tento termín na žiadosť navrhovateľa pre kolíziu s iným úkonom pred okresným súdom zrušil a nariadil nový termín pojednávania na 14. máj 2012. Okresný súd síce rozhodol v merite veci 14. mája 2012, avšak 6. júla 2012 proti nemu podal sťažovateľ dôvodné odvolanie, pretože písomné vyhotovenie rozsudku sa nezhodovalo s vyhláseným rozsudkom, a preto musel okresný súd 18. júla 2012 vydať uznesenie č. k. 24 C 311/2001-959, ktorým opravil siedmy odsek výrokovej časti rozsudku.

19. Ústavný súd v neposlednom rade poukazuje na skutočnosť, že aj keď okresný súd už v minulosti rozhodol vo veci rozsudkom 27. mája 2009 (po vynesení nálezu ústavného súdu), podané odvolanie bolo z vecného hľadiska dôvodné, lebo krajský súd musel *„rozsudok súdu v napadnutých častiach zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, nakoľko vo veci nebol riadne zistený skutkový stav, odôvodnenie rozsudku je nepostačujúce a nepresvedčivé, a sčasti aj nepreskúmateľné. Taktiež konanie pred súdom prvého stupňa je zaťažené procesnou vadou — vadným postupom súdu, ktorým bola účastníkom odňatá možnosť uplatňovať procesné práva priznané im zákonom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany ich práv a napadnuté rozhodnutie je predčasné...“*.

20. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci okresný súd určité úkony vykonal. Priet'ahmi je poznačené konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 24 C 311/2001 ako celok a s prihliadnutím na celkovú dobu súdneho konania (takmer 11 rokov) pokladá sťažnosť za opodstatnenú.

21. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 311/2001 opakovane dochádza k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

22. Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, neprikázal mu, aby vo veci sp. zn. 24 C 311/2001 konal bez zbytočných prietahov vzhľadom na to, že táto povinnosť mu už bola uložená nálezom ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 68/09 z 29. apríla 2005 (m. m. I. ÚS 232/05, IV. ÚS 187/05, II. ÚS 96/06, IV. ÚS 45/07, IV. ÚS 99/07). Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

24. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 24 C 311/2001 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd považoval priznanie sumy 600 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku nálezu).

25. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol

vo veci namietaného porušenia práva úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala 2 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti 16. apríla 2012. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2012 patrí advokátke odmena z výpočtového základu, ktorý je 763 €, t. j. 127,16 € a režijný paušál 7,63 €, spolu 134,79 € + 20 % DPH (advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty) = 161,17 €. Celková odmena advokátke za právne zastúpenie pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje sumu 322,34 €, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyňi sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP). Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

26. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012